

Straat: Karmelweg
Huisnummer: 2-4
Postcode: 2061 AV
Plaats: Bloemendaal
Buurt: Duin en Daal
MIP-nummer: NH-BLOEM-110
Object: Stal/woonhuis
Architect: J.A.G. van der Steur
Bouwjaar: 1903

Inleiding

Oorspronkelijk KOETSHUIS met stalgebouw, behorende bij Huize Karmel, in 1903 ontworpen door de architect J.A.G. van der Steur, in de Engelse Landhuisstijl. Het koetshuis nu verbouwd tot twee woningen, is gelegen in het oudste villapark van Bloemendaal, Duin en Daal, dat nog in grote trekken het beeld toont van een landschappelijke aanleg met her en der verspreid de villa's. Al te nadrukkelijke erfafscheidingen doen dus een afbreuk aan dit beeld. De oorspronkelijke relatie van het gebouw met de parkaanleg speelt een belangrijke rol daarin. Van der Steur ontwierp in Bloemendaal en Haarlem een aantal villa's en herenhuizen in dezelfde bouwstijl, een herkenbare signatuur waarin de vakwerk topgevel en het romantisch aandoende torentje een belangrijke rol spelen. Het koetshuis is de eerste voormalige personeelwoning binnen Duin en Daal die tot villa is verbouwd (1922). Bij de verbouwing is de oorspronkelijke inrijpoort dichtgezet en zijn ook andere aanpassingen gedaan om het pand geschikt te maken voor dubbele bewoning. Daartoe zijn onder andere enkele dakkapellen en schoorstenen gewijzigd. De oorspronkelijke zandlopermotieven van de opgeklampte luiken zijn vervangen door een meer neutrale kleurstelling.

Omschrijving

Op een samengestelde plattegrond opgetrokken bouwlichaam onder een met bouletpannen gedekt samengesteld schilddak. De dakschilden zijn sterk overkragend. Het pand is over één en twee bouwlagen in kruisverband opgetrokken. De basis roedenverdeling is achtruits. De vensters zijn deels voorzien van opgeklampte luiken. De achtergevel heeft een middenrisaliet (voormalige inrijpoort) en toren. De uitbouw en de serre aan de achtergevel zijn van later datum. De voorgevel heeft links een hoge uitbouw onder een afgewolfd zadeldak en geheel rechts een lagere uitbouw onder een schilddak. Alle gevels zijn asymmetrisch.

De voorgevel aan de Karmelweg heeft de ingang van de linker woning in de uitbouw onder het afgewolfd schilddak. Boven de gedeelde voordeur rust een vlakke luifel op korbelen. Links bevindt zich een klein venster. In de vakwerk topgevel zijn twee paar gekoppelde achtruits vensters geplaatst. De toegang tot de rechter woning, een gedeelde deur, is in de éénlaagse uitbouw onder het schilddak, ter rechterzijde van een erker op rechthoekige plattegrond. Het éénlaagse deel tussen de uitbouwen heeft een driedelig venster tussen een deur en twee enkele vensters. In het dakschild hierboven bevindt zich een (later ontworpen) dakkapel met vier paar stolpramen. Het dakschild is links verder doorgetrokken.

De rechter zijgevel, ook éénlaags, heeft een ingang onder een luifel op korbelen, tuindeuren en een stopstel met opgeklampte luiken. In het dakschild is een hoge schoorsteen geplaatst en een dakkapel met keramisch beklede zijkanten.

De achtergevel is rechts tweelaags, links éénlaags. Het hoogteverschil wordt overbrugd door een (octogonale) toren, links van de middenrisaliet, van ook twee bouwlagen, de spits met leien gedekt.

De middenrisaliet heeft een dwars zadeldak met een vakwerk topgevel met vier achtruits vensters. De begane grond van de middenrisaliet is in stijl gewijzigd, waarbij de inrijpoort is vervangen door openslaande deuren met vensters aan weerszijden.

Rechts van de poort zijn zowel de vensters op de begane grond, als op de verdieping veranderd ten opzichte van het oorspronkelijk ontwerp, maar geheel in stijl. De twee vensters op de verdieping hebben in de roedenverdeling kleine accoladeboogjes. Links van de toren bevindt zich een latere aanbouw met een serre. De toren heeft (gewijzigde) vensters op de begane grond en onder de torenhelm (spits) een rij kleinere vensters.

De linker zijgevel heeft op de begane grond en op de verdieping een vierdelig venster. De uitbouw (het rechter geveldeel) heeft een oriël en een stolpstel en in de kap een dakkapel onder een vlak dak.

Waardering

Het voormalige koetshuis van de villa Karmel uit 1903 naar ontwerp van J.A.G. van der Steur is stedenbouwkundig van belang vanwege de landschappelijke situering in Bloemendaals oudste villapark Duin en Daal en architectuurhistorisch van belang vanwege de kwaliteit van het ontwerp. Hoewel meermalen gewijzigd is het voormalige koetshuis, verbouwd tot dubbele villa, een gave eenheid.

Literatuur

Bibliotheek voor de Moderne Hollandsche Architectuur, derde deel, aflevering no. 3, *Prof. Ir. J.A.G. van der Steur Architect te 's Gravenhage*, Bussum 1917.

J.H.W. Leliman en K. Sluyterman, *Het moderne landhuis in Nederland*, 's Gravenhage 1922.

